

[Erik Kragh.]

århundrede været baseret på frygten for den stærkeste Østersømagt. Dette var indtil 1940 Tyskland, men i dag er Tyskland jo ikke længere den stærkeste Østersømagt, i dag er Vesttyskland tværtimod i samme båd som Danmark med hensyn til frygten for den største Østersømagt.

Jeg mener derfor at kunne svare således på det ærede medlem hr. Aksel Larsens spørgsmål om, hvem der kan hindre, at tyske enheder trækkes ud af NATO-styrkerne og går til selvstændigt angreb: noget sådant vil være udelukket alene på grund af de militære styrkeforhold.

Må jeg have lov at slutte med en bemærkning vedrørende det, der har været diskuteret i dag om tysk atombevæbning. I det interview, som har været citeret fra Izvestia med præsident Kennedy, kom han også med en bemærkning, som ikke har været nævnt i dag. Han sagde nemlig, at hvis Vesttyskland fik atomvåben, måtte De Forenede Stater og Sovjetunionen tage hele spørgsmålet om Vesttyskland op til overvejelse.

Holger Eriksen: Selv om det formelt er en forespørgsel til den højtærede udenrigsminister og den højtærede forsvarsminister, der behandles her i dag, er der jo ingen tvivl om, at det reelt drejer sig om, hvorvidt vi vil gå med til det, der kaldes fælleskommandoen. Det er en overmåde vigtig afgørelse, der skal træffes, og en afgørelse, hvis konsekvenser det i dag er umuligt at overskue.

Det er let at sige, at vi er medlemmer af NATO, og at dette indebærer, at vi må sige ja til fælleskommandoen, og naturligvis må jeg indrømme, at dette medlemskab må indebære visse aftaler om, hvorledes man skal forholde sig, ifald der skulle udbryde den krig, som NATO er dannet for at afværge. På den anden side er det min opfattelse, at hvis man, da NATO blev oprettet, havde sagt, at dette i sig selv ville medføre, at der senere skulle laves et forsvarsfællesskab med Tyskland, var vedtagelsen ikke sket, i hvert fald ikke på det tidspunkt. Det giver mig anledning til at fastslå, at min erfaring har vist mig, at det tit kan være farligt at sige ja til et

i sig selv tilsyneladende uskyldigt A, fordi det ofte viser sig, at der bagefter kommer et mindre behageligt B og bagefter måske et endnu ubehageligere C og D. Det er en af grundene til, at jeg må stemme imod tiltrædelsen af fælleskommandoen. Jeg har ingen kritiske bemærkninger over for vort lands udenrigspolitik, og jeg vil intet have imod at tage den højtærede udenrigsministers redegørelse til efterretning, men jeg må stemme imod enhver form for en konkret godkendelse af fælleskommandoen.

Jeg anerkender også de bestræbelser, den højtærede forsvarsminister har udfoldet for at gøre det danske element og tredjelandrepræsentationen i de forskellige stabe så stærk som muligt, men jeg kan ikke frigøre mig for en mistanke om, at det er noget, der ganske vist gælder i dag, men let kan blive fulgt op af et C af en anden natur.

Uden hensyn til det talmateriale, som den ærede foregående taler fremlagde, er der jo dog ingen tvivl om, at Vesttyskland i dag er i færd med at blive en overmåde stærk militærmagt. Jeg læste for nylig, at det blev meddelt, at der nu yderligere skulle bevilges 6 milliarder mark til det tyske forsvar. Sæt en stor og en lille sammen — uden hensyn til, hvilke overenskomster der end er afsluttet, vil det blive den store, der kommer til at dominere. Der er intet i vejen for, at Danmark igen i forhold til Tyskland vil blive betegnet som det, hr. Best kaldte „det latterlige lille land“, hvis vi senere skulle komme i tanker om at pukke på de rettigheder, som vi nu mener at have sikret os. Mon der var ret mange danske, der under besættelsen regnede med, at der efter Tysklands nederlag skulle komme en tid, hvor landet igen fik mulighed for at opruste, og at det på vigtige militære områder skulle få fælles kommando med den danske hær? Man siger ganske vist, at tyskerne er blevet anderledes, og det er de utvivlsomt. Ja men hvor længe? Alene den omstændighed, at de betegner Vesttyskland som Mitteldeutschland, og at landet hinsides Oder-Nesse betegnes som Østtyskland, viser, at de ikke helt har forstået, hvad der er sket, og at revanchetanken i en given situation igen kan blusse op.

Man siger også, at fælleskommandoen er et NATO-anliggende, men der er jo en vis